

GRUPET E GJAKUT KELL - CELLANO NË POPULLSINË E TIRANËS

ALBERT ZHUZHUNI *

Summary

KELL CELLANO BLOOD GROUPS IN TIRANA POPULATION

The aim of this study is to determine the distribution of the groups of Kell - Cellano system in Tirana population. 1545 analysis were carried out using anti K and anti k serums.

From this study results that the distribution of Kell - Cellano group in Tirana is : KK = 25 cases or 1.618 %, Kk = 82 cases or 5.307 % ; kk = 1438 cases or 93.074 %. Kell antigen percentage is 6.925 while that of Cellano antigen is 98.381 %. Something that catches your eye is the high frequency of KK phenotype of 1.618 %. These findings can be considered valid for all our people.

Njohuritë e para për sistemin Kell-Cellano u muarën në vitin 1946, kur një grup studiuesish (5) zbuluan antigenin Kell. Në vitin 1949 u përcaktua antigeni k (8), produkt i gjenit alel K. Sistemi fillimisht u konsiderua si bialelik. Në vazhdim u zbuluan antigenet Kp^a e Kp^b (1) si dhe Js^a e Js^b dhe, në këtë mënyrë, sistemi Kell - Cellano u pa se ishte mjaft i përbërë. Në vitin 1957 u takua rasti i parë (4) i fenotipit Ko apo Peltz, që shpreh mungesën e antigjeneve K, k Kp^a, Kp^b, Js^a, Js^b, pra i ngjashëm me tipin Bombay të sistemit ABO. Sipas të dhënave të fundit (3) në këtë sistem përfshihen rreth 22 antigenë e për këtë arsye është propozuar emërtesa numerike të sistemit rhesus.

Antigenet e sistemit Kell-Cellano janë bashkëzotërues, gjenetiksht të pavarur nga sistemet e tjera të grupeve të gjakut (7, 12); ato përbëhen nga tre seri pseudoalelesh të lidhura ngushtësisht me njeri tjetrin; K dhe k, Kp^a dhe Kp^b, Js^a dhe Js^b (6). Të tre çiftet e antigjeneve kontrollohen vetëm nga një rajon kompleks kromozomik. Pavarësisht nga arrijtet në këtë lëmë, duhen ende shumë vërtetime e përllogaritje për të saktësuar gjenetikën tepër komplekse të këtij sistemi.

Antigenet e sistemit Kell-Cellano janë të pranishme qysh në lindjen e fëmijës. Ata nuk sekretohen (11).

Nga antigenet e shumta të sistemit Kell-Cellano, më të studiuarit e tani për tani, më të rëndësishmit, janë çifti alel Kk; mungesa e njerit antigen zëvendësohet detyrimisht nga antigeni tjetër, ndërsa prania e njerit nuk përjashton tjetrin.

Qëllimi i punimit

Në literaturën tonë mjekësore nuk ka të dhëna mbi shpërndarjen e antigjeneve të sistemit Kell-Cellano në popullin tonë, ndërkohe kur dihet që në reaksionet

transfuzionale dhe në sëmundjen hemolitike tek i porsalinduri ai renditet pas sistemit ABO dhe rhesus. Këto të dhëna mund t'i shërbejnë edhe disiplinave të tjera, si mjekësisë ligjore, obstetrike, antropologjisë etj. Ky është edhe qëllimi që u ndermuar ky studim, duke filluar nga Tirana, i cili paraqet një popullsi mjaft heterogjene dhe që përfundimet e marra mund të marrin karakter përgjithësues për gjithë vendin tonë.

Materiali dhe metodat

U analizuan gjithësej 1545 persona, të cilët përbëjnë rreth 1% të popullsisë qytetare të Tiranës. Nuk u muarën parasysh moshë dhe seksi i individëve të analizuar. Nuk u patën parasysh gjithashtu edhe grupet e gjakut të sistemit ABO dhe të sistemit rhesus, sepse sistemi Kell-Cellano është krejt i pavarur nga këta dhe nga sistemet e tjera grupe të rruazave të kuqe. Nuk u muarën në analizë individët me lidhje familjare, sepse trashëgimia luan rol, sikurse edhe në sistemet e tjerë, edhe në trashëgiminë e antigjeneve K dhe k nga prindi tek fëmija.

Në përcaktimin e antigenit K dhe k u përdorën serume të importuara; përcaktimi u krye sipas principit të provës indirekte të antiglobulinës (prova indirekte e Coombs - it).

Përcaktimi i antigenit K. - Në një tub hidhet një pikë serum anti-K dhe mandej shtohet një pike suspension 5 % rruazash të kuqe të individit. Tubi vihet në termostat 37 gradë C për 15 minuta. Shplahet tre herë me tretësire fiziologjike e pastaj shtohen 2 pika serum antiglobulinë. Kryhet centrifugimi në 1000 rpm / min. dhe shikohet prania ose jo e aglutinacionit.

Përcaktimi i antigenit k - Hidhen dy pika serum anti-k në një tub e mandej shtohen 2 pika

* Dërguar në redaksi më 10 Tetor 1989, miratuar për botim, Mars 1990.

Nga qendra e konservimit të gjakut, Tiranë (A. Zh).
Adresa për letërkëmbim: A Zhuzhuni, Qendra e konservimit të gjakut.